

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Qualiter gloriari, lamentari, & minari possit orator. Cap. XXXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

filii adoptiui, fratres Christi, participes aeternae beatitudinis, vos ipsi non agnoscitis? cogitationes et curas vestras ponitis in rebus abiectis atque terrenis? Extat illa in impios insultatio Esaiæ: Vbi nunc sunt sapientes tui, annuncient tibi, & indicent, quid cogitauit Dominus exercituum super Aegyptum. Sic licebit insultare: Vbi sunt qui corrumput hoc oppidum? vbi reperiuntur inimicitarum & calamitatum huius oppidi, aut ciuitatis ministri? iam sunt mortui, aut miserrime viuunt; nolite peruersos illorum mores imitari, ne eiusdem calamitatis & miseriae participes efficiamini. Quæ figura adhibenda est maxime, cum aliquid esse vitandum, Ecclesiasticus ostendet orator.

Qualiter gloriari, lamentari, & minari possit
orator. Cap. XXXVI.

GLORIANDI exemplum est apud Nazianz. in secunda oratione aduersus Iulianum; qui, cum veterum prophetarum gloriationem pluribus verbis exposuisset: Sed quid, inquit, hac colligo? ad presentem rerum nostrarum statum, orationem conuertamus: non iam sacrosanctis ædibus nostris oculos flagitosos iniçient, non iam altaria, à purissimo & incruento sacrificio nomen habentia, scelesto sanguine fœdabunt. Hac maxime figura, orationem suam illustrare poterit Ecclesiasticus orator illis diebus, quibus auditores sanctissimum Eucharistia sacramentum sumere consueuerunt; sic poterit gloriari: Exeat nunc perennis animarum nostrarum hostis, exeat quidissimus perditionis nostra satanas, & cum Christo, cuius sanctissimum corpus hodiè sumpsimus, cui per fidem maxime iuncti sumus, congradiatur; vincemus, charissimi

rissimi filij, quia imperator noster Christus semper regnat, semper vincit. Hæc figura commode adhiberi potest, cum sermo habetur in quibusdam societatibus, & licebit interdum vii illis verbis: Gloriemur in Domino, fratres; ab eo enim accepimus, ut non admiremur ea, quæ tanti faciunt alijs, & in unum coacti portemus crucem nostram alacriter, sed portemus semper in Domino. Sæpè vitetur lamentationibus Ecclesiasticus orator, quæ valent plurimum ad ostendendam eius charitatem & pietatem in populum: commode autem hoc modo adhiberi potest hæc figura: Me miserum, quid laboribus, vigilijs, predicationibus meis, quid meis precibus ad Deum, quid mea in huc populū paterna pietate sum consecutus, cum me hortante, me rogante, me obsecrante, peruersa hæc saltandi consuetudo, hæc pernicioса dæmonū ars, qua anima irretiuntur, non tollitur? Quæ dicendi ratio ad alia vitia, & ad alia peccata accommodabitur, & eo magis, quo grauiorae erunt. Minarum exempla plurima reperiuntur in libro prophetarum, ut illud Esiae: Veh qui consurgitis manè ad ebrietatem secessandam, & ad potandum usque ad vesperam, ut vino astuetis. Minantis personam commode assumet orator, si minetur res, quæ imminent, aut quarum memoria molestissima sit populo; verbi causa: Nisi resipiscamus, nisi ad poenitentiam cōuertamur, sumptuum poenas Dominum de peccatis nostris, maximè timendum est, ita eius exigente iustitia, terramotu, fluuiorum inundatione, bello, fame, ac peste puniturum populū. Variatur hæc figura in cœtu hominum, eo maximè tempore, quo Procesiones fiunt, & in Iubileis, quæ à Christi Vicario populus concedi solent.

Qua